

Not: Büyükşehir belediyesi bulunan illerde yolların sorumluluğunun hangi idareye ait olduğu hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 7118846/9444631

30/05/2024

Konu : GÖRÜŞ (Büyükşehir İçindeki Yolların
Sorumluluğu)

DAĞITIM

- İlgi: (a) 14.03.2024 tarihli ve 13992 sayılı yazı.
(b) 17.06.2020 tarihli ve 118431 sayılı yazımız.
(c) 06.07.2022 tarihli ve 4061013 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazıda özetle, 6360 sayılı yasa kapsamında ... Belediyesine bağlanan bazı mahallelerden geçen yol güzergahlarının bakım, onarım vb. işlerinde sorumluluğun hangi kuruma ait olduğu konusunda ... Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile çelişkiye düşüldüğü, ... Belediyesine mahalle olarak bağlanan ve ... Belediyesi ile ... Büyükşehir Belediyesi tarafından Kırsal Yerleşim Alan sınırı belirlenmemiş olan ... Mahallesi, Kızılcamahamam merkez ile ... Mahallesi – ... Mahallesi ve diğer mahalleleri bağlayan anayolun, ... Mahallesi imarlı alan ile ... Mahallesi eski yerleşimi arasında kalan ve ... Büyükşehir Belediyesine bağlı ... Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından su ana hattı döşenmiş, güvenlik önlemleri ... Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yapılmış kısmı ve hatta mahalle içerisinden geçen kısmının ana yol olup olmadığı, ... Belediyesi ile ... Büyükşehir Belediyesi tarafından Kırsal Yerleşim alan sınırı belirlenmemiş olan ... Mahallesi ile ilgili olarak ... Merkez ile ... Mahallesi – ... Mahallesi, ... Mahallesi ve diğer Mahalleleri bağlayan ana yol olarak gözüken yolun, ... Mahallesi ile ... Merkez Mahallesi arasında kalan yolun anayol olup olmadığı, Yine ... Belediyesi ile ... Büyükşehir Belediyesi tarafından Kırsal Yerleşim alan sınırı belirlenmemiş ... Mahallesi ile ilgili olarak ... Merkez ile ... Mahallesi – ... Mahallesi, ... Mahallesi ve diğer Mahalleleri bağlayan ana yol olarak gözüken yolun, ... Balcılar ile ... Merkez Mahallesi arasında kalan yolun anayol olup olmadığı konusunda tereddüte düşüldüğü belirtilerek Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

İlgi (b)'de kayıtlı görüş yazımızda, ilçe belediyeleri merkezindeki 6360 sayılı Kanun'un yürürlüğü öncesi mahalle olan yerler ile 6360 sonrası ilçeye bağlanan mahallerin içindeki şehir içi yolların sorumluluğunun ilçe belediyesinde bulunduğu, 6360 sayılı Kanun ile ilçeye bağlanan ve köyden mahalleye dönüşmüş mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar ile bu mahalleleri birbirine bağlayan yolların sorumluluğunun büyükşehir belediyesinde bulunduğu,

6360 sayılı Kanun öncesi köy iken köy başlısı (yazlık-kışlık kullanım dâhil) ve köy tarlası vb. hükümdeki yerlerle ilgili büyükşehirlerle kanunla verilen özel bir yetki ve sorumluluk olmadığından belediyelerin şehir içi yol yapımıyla ilgili genel yetkisine istinaden; mahalle başlıları ve tarlaları ile mahalle merkezleri arasındaki yollar ile aynı mahallenin başlılarını ve tarlalarını birbirine bağlayan yolların sorumluluğunun ilçe belediyesinde bulunduğu,

Büyükşehir belediyelerinin tarımı ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyette ve hizmette bulunabileceğinden bu kapsamda kalan yolların da yapım, bakım ve onarımını üstlenebileceği; öte yandan büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında

hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyon büyükşehir belediyesi tarafından sağlanmakta olduğundan büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri veya ilçe belediyelerinin kendi aralarında hizmetlerin yürütülmesiyle ilgili ihtilaf çıkması durumunda, büyükşehir belediye meclisinin yönlendirici ve düzenleyici kararlar almaya yetkili olması nedeniyle konuyla ilgili büyükşehir belediyesince yönlendirici ve düzenleyici karar verilebileceği belirtilmiştir.

Benzer şekilde ilgi (c)'de kayıtlı görüş yazımızda, 6360 sayılı Kanun ile il özel idarelerinin tüm görev, yetki ve sorumluluklarının büyükşehir belediyelerince yürütüleceğine ilişkin bir hüküm bulunmadığı gibi 6360 sayılı Kanun ile kapatılan il özel idarelerinin 5302 sayılı Kanun ve diğer mevzuatla verilmiş olan yetki, görev ve sorumluluklarının ilgisine göre bakanlıklar, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatı, Hazine, valilikler, büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları veya ilçe belediyelerince kullanılacağı ve yerine getirileceği, kapatılan il özel idarelerinin her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları ile personeli de yine aynı Kanun uyarınca ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatına, valiliklere, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına, büyükşehir belediyesine ve bağlı kuruluşuna veya ilçe belediyesine devredildiği, 5216 sayılı Kanun'da sayılan istisnalar dışında büyükşehirlerde ilçe belediyelerinin şehir içi yollarında yetki ve sorumluluğun ilçe belediyelerinde olduğu, bununla beraber ilçe belediyelerince yollara ilişkin hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırasının belediyenin mali durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

İlgi (b) ve (c)'de yer alan görüşlerimize ek olarak, büyükşehir belediyesi olan illerde yolların sorumluluğu ile ilgili büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyesi arasındaki dağılımın belirlenmesinde mevzuat hükümlerinin sarıh olduğu, büyükşehir belediyelerinin bağlı kuruluşlarınca yerine getirilen asli görevlerin yolların sorumluluğu hususunda bir kriter olmadığı, benzer şekilde, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kırsal mahalle olarak belirlenen yerlerdeki yolların sorumluluğu ile ilgili özel bir düzenleme olmadığından bu yerlerdeki sorumluluğun belirlenmesinde de yine bahsedilen hükümler dışına çıkılamayacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca, büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyeleri yahut ilçe belediyelerinin kendi aralarında hizmetlerin yürütülmesiyle ilgili ihtilaf çıkması durumunda büyükşehir belediye meclisinin yönlendirici ve düzenleyici kararlar almaya yetkili olduğu, bu nedenle konuyla ilgili büyükşehir belediye meclisinde karar alınabileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür